

sub 15<sup>o</sup>, etiamen postea constat se subtraisse, remansetq; ad  
lum, qm tenere debet.

Nobis impulsa ab Angelo celo impressu contenentes  
in aliis g̃e temporis successione dimicet, sitq; continuo infla:  
tu ab eod Angelo reficit, ut j̄ntu ex una p̄ amittit,  
tantu ex alia resurcat, qd accidit in eo m̄ltu, qd r̄dasq;  
hili uel luctate ingyrū uerbi; qd fī de fī impulsu nō qm  
dab̄ ināq; h̄tas m̄ltu.

---

## Caput 7<sup>m</sup>

### Quæstio 1<sup>a</sup>

¶ nra astrorū sit dīsa & sublunari  
et cīvst̄ rōis cū suo orbe?

¶ qd & alia sint dīsa ip̄e & sublunari? Dīsa qd  
altra mit aliud sint qm p̄s de li densiores ac magi lucida:  
id celu i dīsa ip̄e & sublunari? qd v̄as aliae.  
¶ 2<sup>a</sup>. & omnes plantae sint dīsa ip̄e & suo epicyclo?  
Epicyclus i circulū parvus, cuiq; in inferioria de fini  
corpi, plantae. Dīsa siue plantae dīconuicti ab epicyclo  
siue n nullus distinguuntur ip̄e & suo epicyclo neq; dīfiniti  
ing id epicyclus inclusi i distinguuntur tū & cīvst̄ orbis ināq;  
Dīsa qd orbis celestes distinguuntur ip̄e & rōis locis: id plan:  
te et epicycli in gg sint autem hinc. Et idem spatiū  
suo m̄ltu p̄gant. qd int̄betum. Non loquitur de solē, deq; iam  
supra. Quia u in suo et epicyclo p̄fici m̄lti hinc, si uel ge:  
mas in annulo inclusa, vñ n i continua u epicyclo.

### Quæstio 2<sup>a</sup>

Sit ne astrorū lux subtilis corpū  
uel et

# Vel etiam corp<sup>o</sup>, qn n?

**B**y n<sup>o</sup> sicut subtile, id accidentale. 1<sup>o</sup> q<sup>o</sup> lux p<sup>o</sup> capiti asper-  
tu, n<sup>o</sup> subia. 2<sup>o</sup> q<sup>o</sup> lux excepit et ave: 3<sup>o</sup> n<sup>o</sup> sicut sub-  
stantialis, aer hinc dicitur. 3<sup>o</sup>: subia n<sup>o</sup> remittit, nec inten-  
dit: lux max<sup>e</sup>: sicut sicut subtilis.

Ab<sup>o</sup> q<sup>o</sup> n<sup>o</sup> est ergo, q<sup>o</sup> si est ergo undicaret certum lumen.  
2<sup>o</sup>: q<sup>o</sup> iam perspicuum transmiserat generaret.

Ut est illig<sup>s</sup> n<sup>o</sup> ois gloriae hinc lucum ut sit ins-  
piratus, sensibilis et intelligibilis. Item in figuris, q<sup>o</sup> p<sup>o</sup> in  
nil miru: si lux gloriae sit et glorio carat, p<sup>o</sup> ipsa cu*st* g-  
lorias corporis celestis, q<sup>o</sup> gloriae ueritatis.

Collig<sup>s</sup> 2<sup>o</sup>: refresham lumen n<sup>o</sup> ei gloriam id uer-  
tati am. q<sup>o</sup>ndo A.A. videtur tu lumen luci, q<sup>o</sup> n<sup>o</sup> ergo lo-  
guntur de corpore lumine so.

## Q<sup>o</sup>uestio 3<sup>o</sup>

### An lux omnium astrorum et universim lux omnis civitatis sit specie necne?

**R**o oem lumen q<sup>o</sup> corporis p<sup>o</sup> nimis iocundus, ut q<sup>o</sup> ejusdem spes  
q<sup>o</sup> lux celestis et sublunarum uniuersitatis intercedendo:  
q<sup>o</sup> sunt ejusdem spes. Nam dicitur de luce natura planetarum in  
lumen articulatum, q<sup>o</sup> a<sup>o</sup> se mutante ostendit rationem.

lux primaria est q<sup>o</sup> in subto p<sup>o</sup>rio p<sup>o</sup> directu radium  
fundit. Secundaria, q<sup>o</sup> n<sup>o</sup> ingredi p<sup>o</sup>lique. Terciorum splendor  
est q<sup>o</sup> corporis lumen dicitur q<sup>o</sup> in medio. Quatuor autem  
lineam rectam reddit. Splendor q<sup>o</sup> a corpore reflectatur. Pa-  
cificus dicitur in recto, reflexum, fractus ac refractus. Rectus  
q<sup>o</sup> recta linea dicitur. Reflexus q<sup>o</sup> in re rectus. Fractus q<sup>o</sup> a medio  
raro in densum. Refractus q<sup>o</sup> a medio denso in raro dissimilat.

**R**o qualiter q<sup>o</sup> lux corporis gloriosorum sit ergo spes in luce ali-  
orum corporum? Ro qualiter esse. X<sup>o</sup> illud. Fulgebant iusta nubes

Hinc colliget 1°: distinctionem spiciam & sumi exulti  
mis effectis in auctoribus, & ex inimicis auctoribus. Alioq[ue] calor  
disponens ad genitorem h[ab]et ut distinctus ipse & calore disponens  
ad genitorem leonis. Vn[us] lux q[uod] mediante aliis effectis ultima  
ipse virtus docentis exire possit sive.

Colliget 2°: lucem sibi n[on] obscurare astrar[um] lumen, q[uod] si illud  
periret. Q[uod] q[uod] maius sensibile impedit minus, ut jet in sonore ha-  
mentib[us]. Impeditur minus sensibile a maiori, & hoc ita summa or-  
cugare, ut aliam sessionem aut n[on] elicit, aut ita obscurat  
ut rem sibi illam ab aliis n[on] innoverat. Vn[us] n[on] sicut in fundo  
sit puncto media die, alia rident, q[uod] ita aspectus n[on] perser-  
veret lucis sibi.

Colliget 3°: lucem corporis gloriosorum u[er]o ad estin-  
cione sibi n[on] nosca. T[em]p[or]e ad modum sit supernus, eo mo[do] quo  
lucis caco restabat. Poterunt corpora gloria sua n[on] lu-  
cem et colorum, ut smaragdos. T[em]p[or]e u[er]o Diaphana, et uideri plu-  
s[er]iam.

## QV[EST]IO 4<sup>a</sup>

### Nvm ast[er] de suo luceant vel potid[em] lumen a sole multivetur?

Omnes stelle aliquam lucem mutuantur a sole, n[on] in omnibus. Et[em]  
luna belisque, q[uod] n[on] aliud i[n] luminis, q[uod] id illi tribuit primus. 2<sup>a</sup>  
ex variestate luna quevisce ex tua. Sibi distantia. 3<sup>a</sup> q[uod] pla-  
netis, q[uod] soli propinquiores, eo lucis diuersis sunt. Et[em] 2<sup>a</sup> pars 2<sup>a</sup>  
Phalek[us] h[ab]et aliquam innatam lucem, ut jet in ejus eligiti,  
i[n]inde rubet et n[on] lucis a sole mutuantur.

Supradicti planetar[um] n[on] deginunt, q[uod] ad illos n[on] pertinet  
umbra terra. Inferioris & abscondentis sole, q[uod] minime erant  
cent estima facti sibi. Venus in regal. Non elegi sunt, q[uod] in  
per aliquantulum eluscuntur. Hunc lux propria & apparet ei-  
us in culata, q[uod] obscuratur ab aliis luce ejusdem lunae  
magis intensa.

Proposita luna creata fuerit innobilatio? Responde.  
q[uod]

2<sup>a</sup> luna incipit mensis, et ipsa luna post modum effectione aegrit. Venerabi luminare magni, et magnitudine, cu sit omnium stellarum minima excepto Mercurio, id efficacia g<sup>a</sup> terra mei clami- nat p<sup>r</sup>er 18*h*. Ejus macula sive p<sup>e</sup>s variorum, et mons in umbra, semper n<sup>o</sup>ct<sup>u</sup> apparuit, nec t<sup>u</sup>nt u<sup>l</sup>ig<sup>u</sup> montes, et h<sup>u</sup>bi ebulus luna verat<sup>u</sup> macula semper apparuit, q<sup>a</sup>ntu<sup>m</sup> epicyclis in una p<sup>u</sup>m<sup>u</sup> macula inclinat, t<sup>u</sup>n<sup>o</sup> luna. I<sup>g</sup> p<sup>u</sup>no modo mouet, illa restituit in omnium.

## Q<sup>u</sup>ESTIO. 5<sup>a</sup>

### Vix efficit calore nec ne?

**R**u<sup>g</sup>or via clausans, dies ac noctis distinguens, t<sup>u</sup>ndi insu- mientia in instanti tota p<sup>u</sup>cula beneficia explicandas di- uina agita c<sup>i</sup>ra sua ca caloris. Et ex i<sup>o</sup>ris deinceps adcebat nobilissima i<sup>c</sup> alterantur. T<sup>u</sup>q<sup>u</sup>ebat nobilissima i<sup>c</sup> sensibili- tes p<sup>u</sup>duces, calore. Hinc d<sup>u</sup>z<sup>u</sup> radii reflexi magis ale- farunt, a<sup>u</sup>nterior ab illo calore. Hinc infima, aliud regio celidior. Et in metidie sublunaria, calidiora sunt.

U<sup>l</sup> calore d<sup>u</sup>, i<sup>o</sup>glatas, id i<sup>c</sup> sensibiles subluna- rius grauias. U<sup>l</sup> n<sup>o</sup> tollit luc<sup>u</sup> i<sup>c</sup> am*bi* o*ci*. 2<sup>o</sup>: ref*u* i<sup>c</sup> lumi- nis. 3<sup>o</sup>: calidores sensibiles impedimentis aliquando in lu- cidis. Calor n<sup>o</sup> sensibili<sup>m</sup> obviquitatem. 3<sup>o</sup> lucam nunc ha- more<sup>m</sup> mouere, nunc consumere, nunc neutrū officia p<sup>u</sup>tria coniunctio, nec calor semper id est excutire, ut p<sup>u</sup>t in aera, q<sup>a</sup>nd<sup>u</sup> iste liquefieri jet.

## Q<sup>u</sup>ESTIO. 6<sup>a</sup>

### Sit ne motus ca caloris an n<sup>o</sup>?

Certu<sup>m</sup> est motu<sup>m</sup> n<sup>o</sup> ei<sup>m</sup> celestionis fratre, cu motus tendat ad Vtbi, et dari queat saltem divinitus sine calore.

Certu<sup>m</sup> est motu<sup>m</sup> esse aliquo modo causam caloris ut constat experientia.

*Q*uo dicitur q[uod] pacto molto calorificat? *P*ro distractando  
q[uod] est attenuando finit, atque inducendo rari latet, cuius sepius calore.  
*H*inc est corpora quae solidiora sunt ceteris partibus celorem  
quaque edant, ut ferrea magis quam lapis, lapis, quam lignum. q[uod]  
si lucet in solidiora aer magis alteratur, atque extenuatur  
et rarior sit. Ita ordinaria rarescit, et calorem pridem concepit  
et aer initus est. Deinde corpora quae a terra raro sunt.

*R*ogabis ut facias ex lapide angulis ignis decutias? *P*ro ut q[uod] est illius estior, et q[uod] minor est in aeris partis resistentias. q[uod]  
ut ignis attrahens res descendat aliquantulum, et q[uod] ita dirigetur  
ad formam, sicut q[uod] in m[od]o graudata est a lido in lapis partia.  
*R*ogabis a 20° q[uod] es sic in frigoris? *P*ro q[uod] est in frigore  
cam effam, ut n[on] sit, q[uod] portium, dico, in frigoris, iterum prima:  
rio molo, q[uod] est in caloribus. Et ut ista es in caloribus praeceps,  
q[uod] tunc est primum molo, q[uod] quem spiritus uitatus, in q[uod] est ca:  
lor frigore n[on] erumpunt.

*H*inc collis aeris molli refrigerare q[uod] erat in molo  
calefactus a nobis, contra salmej. Collis q[uod] aq[ua]m calida  
agitat prefigi et q[uod] ambo ab aero frigido, et q[uod] ex:  
sist ab illa subtiles gies caloribus.

*C*ollis 3°: aeris angusto ore platus frigidum  
est, q[uod] tunc aer est ex illo, non ambient. Aeris p[re]duc:  
tu[us] ne aperio est calidu[m] q[uod] immittit a pulmone. Ultimo q[uod]  
nem uentilatio extinguit, q[uod] in mensurissima abiit.

---

*C*aput, 8<sup>m</sup>  
*Q*uestio 1<sup>a</sup>  
*M*oveantur ne astra celo immoto  
*an non?*

*Q*uo dicitur q[uod] astra moveantur in celo? *P*ro negat, q[uod] in celo loco,  
uquem relinquent aliud corp[us] et succedunt. At tunc duxisti ua:  
cuum, sicut intraret per rarefactionem, ita hoc est fit in celo: *g*o in celo.  
q[uod] tunc

¶ Et 2a d' stelle fixe hiat motu spissum p'bet motum  
m' ex aliis. Et neq' ex ordine distante, qm' in se seruant in  
nodi in tabula. Vt stelle polaris, n' ex eo mag' distractabat a p'lo  
stel'm, qm' nio, qd' proprio motu moueati id qd' ferale' motu spissu'  
q' ab etage in hebe' super postos T' d' alii. Motu u' i' stelle moni-  
tore a' seruagione in Aut'ia, et regidatione et spissus a' sphere.  
Qd' u' stelle fixe' vniuersitatem nescit ex p'lo q' est dista-  
tiam uidento deinde. Qd' u' id prouentur mag' in obliquitate est  
de uaporu' corpori' ipsi' dispergientium. Sed n' tremunt trius umbra'  
mag' moueri uidenti q' coruscula, s' uulso argei'or, / de umbra,  
in lucem, et de luce in ultram mouentur.

## Capvt. 9<sup>m</sup>.

### Quæstio, 1<sup>d</sup>.

An astrorum et caelestium sphera-  
rum motus conciliv' sonum ve-  
l'iquem efficiant?

¶ Ita 1a d' metu' celi concentru' sonoru' efficiat? Qd' n'q' hui'  
1<sup>a</sup> sonu' n' sit nisi expulso aere, q' m' in tra' c' lutes  
spheras n' lati'. 2<sup>a</sup> q' a' sal perirent ab illo q' surdus &  
mutuitate auditu' respiciunt. Hie est rati' cur n' audiretur  
et est quid' q' sit in sono sublimari, ut perigili' lux celestis  
et raud' sonu'. Vt q'ndo in Sacra pag. Dno' celi efficiunt  
concentru', in lepto' de musica, a' vocali' seu instauria, id mun-  
dana, q' consistit in ordine rerum' iiii.

## Capvt. 10.

\*\*\*

Qvæstio 1<sup>a</sup>  
De disparitate motus planetarū  
s<sup>m</sup> Artem, et de aliarū ex-  
testivū revolutionū periodis.

Motus ab orbe ē īā durationē subiectū interitus liberariū.  
Ab occasu ē īā generationē, et corrugatiōnē. Si diurnum  
motū consideremus, ī superiorē sphera eo celeri⁹ ferit.  
q̄o ej̄li tempore mai⁹ p̄statum decurrit. Si aspiciamus mo-  
tu p̄petuum conueniens fuit superiores planetas, tardiori motu  
agit, ut alij plus, alij minus ī rebus sublunarib⁹ comitū ha-  
buerint.

Decalēthium motū periodis sic accipit. Decimū dicitur, ī mo-  
tibile expletū cursū ab orbe ad occasum, ī motu seu rapit,  
oī inferiorē orbē horis 24. Nonne sphera p̄petuum uirtus  
4900 annorum. 8<sup>a</sup>. 700. Saturnus 30. Jupiter 12  
Mars. 2. Sol 3600 365. horis. 5. minutis 49 us-  
citur. Ven⁹. Et Mercurius eod tempore, ī sol. luna 27 die-  
b⁹, horis fere 8.

Hd diximus de motib⁹ sub orbis celo & intelligi⁹ de  
motib⁹ totū planetarū, q̄ ad ab occasu ad orbū eadē  
tardiorib⁹, q̄ non orbis, incedunt, q̄ orbi mouentib⁹ motus pri-  
cipia rationis q̄ sp̄heræ. Celeritas moti bīnni tanta ē ut  
punctū p̄libet 2 q̄horis in conuexo firmamentū uelutq̄  
forati ī m̄ auij ī circū iacet totam terram ab oriente  
in occidente sub æquatore sapit, ī m̄ sepius, eo tempore q̄ p̄-  
rio, ī salutāō angelica sonū resūlaret.

---

Capv. II. 12.

Qvæstio 1<sup>a</sup>

Num.

*N*um recte se dicant q' de no stel-  
larū inerrantib' de celi im-  
ginib' et de siderū magnitv.  
dine ab Astronomis tradit?

*O*ta 1<sup>a</sup>: i' sint stelle fixe, i' priatis ab Astronomis consuētis  
q' 1022. Atque glories dantur ut p'et in via lactea  
et in solo artico, in q' serena nocte hematici tempore appa-  
reunt. Stellarū, q'ni infinita. Hanc ex Ptolom' q' si infinitate  
inducat s'c. p'g, dum soli Deo tribuit numerare illarū nūl-  
itudine.

*O*ta 2<sup>a</sup>: i' sint celi imagines, seu constellatiōi'  
*O*ta 4<sup>a</sup>: v'st'ne constellāo, seu imago urbi stellarū nūl ali-  
uij atq' nūl alteris ej' figuraem sita, adinve representans.  
Inveniunt & fuere constellatiōes ut stelle p' illos distinguita  
faciliq' designarentur. C'cipe sunt dodeciō signa celestia  
in zodiaco, q'rum nomina sunt. Aries, Taurus, Gemini  
Cancer, Leo, Virgo, Libra, Scorpius, Sagittarius, Capri-  
cornus, Aquarius, Pisces. Ita nomina tunc / obire ludine  
nūl sp'c' illorū, l' q' 80t sub illis actiōis edit motuum  
similes.

*O*ta 3<sup>a</sup>: q'na magnitudine sidera habent? O*p*  
stellae mundi ab Almagesti in sex ordines magnitudi-  
ne distinguitur. 19 comprehendit stellas 19 splendidissimas,  
1<sup>o</sup> min. 2<sup>o</sup> magnitudinis. 29 4<sup>o</sup> min, haudq' 2<sup>o</sup> mag-  
nitudinis. 39. 2<sup>o</sup> 8.- 4<sup>o</sup> 474. 5<sup>o</sup> 217. 6<sup>o</sup>  
7<sup>o</sup>. q' oī etiam dñz 2<sup>o</sup> magnitudinis. His adde ne-  
bulos 5. obscuras, q'. quilibet ex fixis e' maior  
q'na terra. q'no ex eis q'ndis stellas nūl fixas  
sive errans terram superet, haec in hac q'c' articulis  
terris.

Caput. i3. i4. mꝝ R.

Qvæstio 1<sup>a</sup>

Qvæ si terra magnitudo, q̄ diuīcio  
q̄ nam cōs̄ p̄s habiteb̄,

Terra in usq; ambitu, et diometro assignandis descripta Anſ.  
totijs Exaſtū ſtūdīnēſ Higarehus ut p̄t in arta 1<sup>o</sup>, diuīcio  
in treſ p̄f Europam, Asiam Africam, ill. 4<sup>a</sup> diuīcio e<sup>1</sup>,  
America j̄ d̄ nouis orbis usq; adiuncta e Brasilia. ab alijs  
aliter terra diuīdit in treſ p̄f, 1<sup>a</sup> continet eis numeratas  
2<sup>a</sup> nouum orbē. 3<sup>a</sup> Magellaniam terram.

Hab̄t hec terra lq̄ Zonaſ, q̄ ſeſ ſunt habita b̄les  
er media, q̄ multij loci temperata, b̄b q̄q̄ ſit, vna-  
res, vmbrae, aſtriduoſ, p̄ſcidaſ, locorum nū, Oceanū ua-  
riatate Ventoꝝ lenitatem.

Proprieſ. & terra nobis aduera ſit habita b̄les. Id est  
q̄ ſentia ſtūdīoſ? B̄p offe ne p̄t ī ullā dubitatio.  
q̄ndoq̄ d̄ noſtri ſeuili ſtūdīoſ compertu ſuit, j̄ re-  
iu terra inglori ſp̄em conſtituta ſit, et ab oī ſeſ b̄les  
ſp̄endicula pondere turres, arboſ, fruges, et deniq̄  
granua via ſuif collata nū b̄ in antea mundi uergat  
n̄ maḡ pendular coſtat ī ſtūdīoſ, j̄m nos ſumus.  
Ante podes illue transuelt terra continentia rauib,  
temperatib, l̄ ab Angelis ad mundi ornatū. Unde q̄ndo  
diuīcio Apololotſ pagrake uniuersano terram, in tel-  
ligitur ḡnigras erit p̄s, l̄, oī ſeſ ſubceſſioneſ.

Qvæſtio 2<sup>a</sup>

An terra comparatoe celi inſtar  
p̄vcti ſe habeat?

Terra absolute in ali nō ē punctū, q̄ i diuisib⁹. p̄i p̄ma  
mēnti & superiori. h̄c inservit illi gravitatem regin & r̄spacem p̄i  
distanciam eisdem stellis deponen-  
dāt. q̄as est magnitudo, et distansia eisdem stellis deponen-  
dāt. est tempore in dñis terra est. Minima stella nō  
notabilis, ē maior tellure idem dñs de saturno, sole, sole, et  
Marte. horum duorum comparari terra uix aliusq⁹ momenti  
uideri: at in Veneris, Mercuri⁹, et primum luna h̄c nō talem  
magnitudinem.

### Qvæstio 3<sup>a</sup>

Nvm terra in medio m̄di consti-  
tuta sit h̄c q̄ id ceterū gravi-  
tatis et magnitudinis?

Centrum mundi ē punctū & q̄ oīs linea ad i' orbis circumferen-  
tiā dūcta sunt. Ceterū gravitatis punctū medium le-  
nea recte diuidens in p̄is & gravis. Centrum magnitudinis  
punctū medium linea diuidens in p̄is magnitudines.

Ota 1a. q̄ terra sit in medio mundi? P̄ affl. Et q̄ quā  
ura videntur, q̄ alioz opponerentur. Sit, et luna sine excepti-  
one infinitū corporis infinitum locum teneat.

Ota 2a. q̄ centrum gravitatis terra sit centro mundi?  
P̄ affl. Et q̄ terra ē summa gravis, nec gesit, nisi in medio  
et in p̄mo. Tertii si n̄ ē illi centrum, centro mundi ē in  
pedis ab aqua. si hoc s̄ nata, q̄d repugnat in aqua su-  
gra terram ē postulet. q̄d uolenter, et hoc ē q̄d nō uol-  
entium pedurable. q̄d int̄estu.

Ota 3a. q̄ centrum magnitudinis, ut dñs in centro  
gravitatis terra? P̄ affl. si intellegatur de rotunditate et  
magnitudine vulgaris, n̄ de Mathematica. q̄d linea dūcta ē centro  
ad monas, et uales, sunt in eis capi.

### Qvæstio 4<sup>a</sup>

# Sit ne terra mari de pressior an n?

Qd 1<sup>o</sup>. & qd ist eminenter, jn terra? Bys nege, qd nullad. Vnde Insula in mari. 2<sup>o</sup> nauis e portu solvens de sciolis nauigaret, qd ascendere. 3<sup>o</sup> nauigantibus hinc in nouam Hispaniam solitus appareret, qd contra i. Progredi ut terra et qd efor. aut duos glotos. Bys nege qd rotunditas aquae uincet aqua uitate, ut uisita in aqua gutta. 2<sup>o</sup> p<sup>r</sup>is aquae, et p<sup>r</sup>es terrae diuersa contraria portularent.

Qd 2<sup>o</sup>. & terra si l eminenter mari? Bys aff. qd in mari et terra flumina qd non uersu tendunt. 2<sup>o</sup> qd uero. l eminenter sunt mari;

Hinc uelij p<sup>r</sup>is sapientem Doy comendari, n<sup>o</sup> qd agi terra eminenter est, id qd eas defluerit, ut terra caueris incluserit. 2<sup>o</sup> flumina uiri emanari et qd subterraneos meat, ascendere p<sup>r</sup>ter p<sup>r</sup>ordine inclinacionem, qd. terra ejusmodi agi qd spongia sive uerba calid. fluxu. 3<sup>o</sup> aquas nio ec extra primu ordinem ob comodum atium, terram humiliori uideri nauigantibus, qd astra depresso apparuit.

## Quæstio. 5<sup>a</sup>

# An terra in medio mudi qescat, et qd na ei in mobilitat<sup>i</sup>s caus<sup>a</sup> sit?

Qd 1<sup>o</sup>. & terra alijs mudi agitata sita. Bys nege, qd mouetur recte ratione uocantur & nam, ut bi nulla sit uerbi cognitio, qd tota impudere p<sup>r</sup>st. curculaciter a ceteris partibus ad meridiem, et tunc singulis horis mutantur distans ad polos, ac p<sup>r</sup>in in eod arce p<sup>r</sup>st us in instauri Australi postea Antartici, l ab orbi ad orientem aut e<sup>o</sup>, qd hinc singulis noctibus desio tempore nio est stella occidentem, et nescirent. Bys in uniuersim qd terra in uno legato qd n<sup>o</sup> mouetur nato alioz duplex illi latitio caret. Non uidetur qd nulla uerbi sententia p<sup>r</sup>betur, qd p<sup>r</sup>ter niam, qd nobis cognitum, qd ut inferat: qd nuda nio moueretur. qd 2<sup>o</sup> qd sit in immobilitatis terre? Qd nesciuo ejus geni. rati, qd hec p<sup>r</sup>icit ut terras ad modum medium ferant. Agi tota terra per. qd nascitur in L. 103. Fundat terra sup stabili teste sua, n<sup>o</sup> inclinabit in. secundu*m* seculi.

Finis lib 2<sup>i</sup>.

# Liber Tertius.

Caput 1<sup>m</sup>. 2<sup>m</sup>. 3<sup>m</sup>. 4<sup>m</sup>. 5<sup>m</sup>.

Quæstio 1<sup>a</sup>.

Sunt nec mundi elementa 4<sup>o</sup>, annū?

**E**lementa sunt 4<sup>o</sup>. Allegisti nūs hic ex 4<sup>o</sup> iūtabilitib<sup>g</sup>, q<sup>in</sup> mihi inveniuntur, ex calore frigore humiditate secutate. Allegisti ex 4<sup>o</sup> humoris, Sanguine, flava tibi astrabili et pectuta. Ex 4<sup>o</sup> tempestatis. Sanguineo, tibi, melanocholico phlegmatico, q<sup>in</sup> rauis, pudent elementis. Allegisti ex 4<sup>o</sup> latitudi. Quia q<sup>in</sup> sunt ad locū nuptiā, quia ad inferiorē, ex q<sup>ra</sup>, iūtabilitib<sup>g</sup> motuīb<sup>g</sup> levitate, gravitate, in sumo, gravitate levitate in parte.

Hinc pēt dari ignem supra ariū alioq<sup>z</sup> difficiat nobis. mū corp<sup>z</sup>. Ita lōra consumit q<sup>z</sup> im peditū a tempore. Atq<sup>z</sup> aer illi resistit, q<sup>z</sup> tenui, ad illi<sup>z</sup> locū v<sup>z</sup> u<sup>z</sup> paradi, terrestris ad regiū locū refectione, et translati.

Quæstio 2<sup>a</sup>

De Elementorū in se dignitate.

Q<sup>o</sup>i dignis sit nobilior ceteris Elementis? D<sup>z</sup> affe. Et q<sup>z</sup> nobilitas Elementi allegisti ex propriaate. Id proprieat<sup>g</sup> ignis, t<sup>z</sup> calor i nobilior. q<sup>z</sup> pectus et terrae. Hoc est. Et q<sup>z</sup> Elementū i aliis, eo i nobilis: Id ipnis i altior. Q<sup>z</sup> etiam.

Hinc istiges n<sup>o</sup> pferendū Elementū terra dicitur p<sup>z</sup> gēt<sup>z</sup>, t<sup>z</sup> hinc fluentiam, p<sup>z</sup> generōm metallorū et stirpium et cetera q<sup>z</sup> adhuc ignis i Elementū t<sup>z</sup> terra p<sup>z</sup> stat. Et nobiliori pfectat. 2o n<sup>o</sup> pferendam agim s<sup>o</sup> maiores ad hanc uital<sup>z</sup> comodatates, t<sup>z</sup> s<sup>o</sup> maiori faciunt. Et hanc q<sup>z</sup> Elementū i cedit igni. 3o n<sup>o</sup> arcessitū ariū q<sup>z</sup> nobilitas, ignis.

Quæstio 3<sup>a</sup>  
¶ qdlibet elemētū alterū īferis sibi px  
cohærens magnitudine vincat, an?

Tota terra effundit, sui diameter d<sup>icitur</sup> habiliore suā amplius 6070 miliaria continet. Effunditq; aqua p<sup>otius</sup> paucissima loca, jzū n<sup>on</sup> ad uadū reperta sunt, ut ad duo, aut tria miliaria extensio. Quis effundit, continet circa ter 1<sup>ma</sup> Mathos 52 miliaria, q; rīp; & fons, ostas, s<sup>m</sup> Mathos Doam continet circa ter 120574 miliaria. Ex q; p<sup>otius</sup> ad huius elementū superius hie maior effundit, q; in inferius sibi contiguum. Unū falsa ī rīcas, q; astruebat rīvū, inter Elementa decupla, & portionē ita ut superius decuplo magis ī inferiori. Collegeb; n<sup>on</sup> eo cū corpora nobiliora q; maiora, absoluere. Ut piet in aliis. 2<sup>o</sup> n<sup>on</sup> hie Elementa, eandē portionē ad magnitudinē, q; in ad generis. Unū f ex una p<sup>er</sup> rīca gigantē decim pītib; aqua, n<sup>on</sup> segni aīm totam decim pītib; terram nō superare. 3<sup>o</sup> planetarū altitudinē magna uideri, n<sup>on</sup> in ē, monitione. Teneriffon n<sup>on</sup> asurgere altitudinē 18 leuicarū, q; efficiunt pānu milia plus 60. Et f hanc hieāt altitudinem manere ingea ignem, q; ab illo n<sup>on</sup> absorbi. Et ignis rassitate.

---

Capit. 6<sup>m</sup>, 7<sup>m</sup>, 8<sup>m</sup>  
Quæstio 1<sup>a</sup>  
¶ oīa elementā hieāt figurā rotundā an n<sup>on</sup>.

¶ oīa elementā sōnere figurā rotundā. q; colis.  
Inunter celesti spherae luna circa mundi centrum. Et si de-  
terra et mari. q; n<sup>on</sup> terra et mare n<sup>on</sup> hieāt rotundi-  
tati, qd semper aīta iter facientib; et nauigantib; q; apparet

parerent, qd. i 2 expiam. Un' iuncto sct incipit in oriente ter-  
re, l' maris apparet, & securi a terra, l' maris in figura glo-  
riam, id in figuram arcus, & alter ob distinkiam fieri uideat.

Ita attinet ad Elementa ignem et aerum constat  
ignem ex parte conuexa, redundant utr' concavum luna  
ut & ex parte coherent. Ex parte uero inferiori existimati ha-  
bent figuram ovalis, & ad d'gitam maioris copia  
conuici, nuchi et maior aeris & aucto.

Hinc d' qd ad sit figura aeris ex p' superiori:  
Ex p' in inferiori habet redundantiam, cu' ambiat terra,  
et mare redundantiam habentia.

Collig. 1°: Platoni alijs figurar' elementis re-  
guliss', n' qd ex circularia n' arbitrari, id ad significandas us-  
tas. Elementorum proprietates.

Collig. 2°: in Elementis n' esse discernenda  
figuram & eorum motibus, id est statu, quem innata uide-  
nendiant.

Notabis tu nos n' affuisse terram habere:  
guram redundantiam Matth. id late. Un' p' hinc m' res illa:

*F*inis lib. 3<sup>o</sup>,

*S*

# Liber Quartus.

## Capvt 1<sup>m</sup>, 2<sup>m</sup>, 3<sup>m</sup>, 4<sup>m</sup>, 5<sup>m</sup>, 6<sup>m</sup>.

### Qvæstio 1<sup>a</sup>

Sint ne dvo clementia levia, dvo gravis:  
vnū sūme leue, alterū sūme grave?

Dubiq; mīs pōt diu elementū summe gravis aut summe leue.  
1<sup>o</sup> qd suopte pondere infra rīa alia clementia ferri dī nū me  
gravis, qd supra rīa dī summe leue. 2<sup>o</sup> nō summe gravis  
qz nullam pīm hīc leuitatis: summe leue, qd nullam pīm ob-  
tinet gravitatis. His pīstis.

3<sup>o</sup> mo rīla terra ī summe gravis: solus ignis summe levissi-  
illa ferri infra, hic supra reliq; clementia. 4<sup>o</sup> nō summe gravis, et  
summe leue sunt summe leua iōnis, et aer, summe gravis aqua  
et terra. Qas pīora nī hīc gravitatis, postea nī tib;  
tinent leuitatis. Aqua et aer tēstē dīx gravis et leua com-  
parata, qz eas uirg simplex ī letis et medius pīa aquae  
comparata ī ipsi gravitatis. qd summi dī i de dīs leuitate,  
et pī constat dvo clementia ī gravis, dvo leua.

Flīne cōstīges ī aer ī loco ignis ad suum locū uenit  
physicu loquendo nī descendet, ī nī ad locū minū levissim  
pe ipsi aeris contendat: itē ī aqua et loco terra dī suū  
feratur nī ascendet, ī nī pergit ad locū leuium: dī ad  
locū minū gravis nīmē aqua.

5<sup>o</sup> ignem nī tendere à pīria iaphara ī regionem ari-  
bus gravitatem ī nulla hīc, qd dī aliquem ex tib; ordinari:  
um impulsū nī ex calī motu, qz semper ī sītī, dī ex alijs id  
impicitiora dīsia.

6<sup>o</sup>. terra ī summe gravis ī sinuositate ī jī nī cōfīssū  
centū, Vnū nī mirū qd plū cum, Auriū, Argentū uīnum jī  
uīra sint īm terra nī sinuosa.

adūna

Paduera ex eo piet alijs dies supernant, q̄a solvantur  
in unum plurimum huncem aeris flagr. Qd uo Tzschus legis  
supra aquas ferati, c'q̄a gravitas terra a levitate mixta  
superata, qd zand in lacum quem asphalte nominant gravis-  
tina, i'q̄a valla fluitant, riuendum occulte apparet.

## Qv̄stio 2<sup>a</sup>

¶ Trum clementa in suis locis gravi-  
tatem, aut levitatem habent nec ne?

Clementa in suo loco nisi posita, nec levitate, nec gravitate  
q̄m i'q̄m ibi habent posam ad istos altus: levia in fragia gra-  
via levitant, et supra levia gravia posita gravitant. in  
pier, q̄a piers, q̄m obstatant ibi possident, alioq̄ natantes  
sentient pond' aquae ambulantes pond' aeris. Et osti-  
dit expia dum aer sub aqua positus ascendit. Terra supra  
aqua posita descendit.

Vn' urex aere pleni ideo graviores, q̄a aer ille n'est  
vincens, s' n. talis est asunderent. q̄ignu' ventu' libraz  
velorū p' aerem descendit, q̄m plumbi linea q̄d ignu' illud  
gravitare excedit plumbi, nec illiq̄ discensus reveratur  
levitas aerei, q̄ in suo loco n' levitat.

Ht' in aqua atr' est, quia levitas aeris in hi-  
no inclusa est illu' tenet ne deorsim labatur. Clementa ad  
elementa & timentia videantur ad calci huj' libri. Nos  
la borum in celorum librorum compendio faciendo impo-  
situm.

Celorum conditoris Matri cari

Regina referamus.

Laus Deo Virginis & Matri,

Finis 4<sup>o</sup> librorum.



Wester by funder wylle vider welcys dyc  
wel behovet. In hys p[er]t[em]p[or]t[us] tunc h[ab]entur m[an]u[m]is  
ut non solum in eccl[esi]e h[ab]entur, e[st]aber[unt] tunc regis  
h[ab]entur regis. Regis h[ab]entur in eccl[esi]e. In eccl[esi]e h[ab]entur  
h[ab]entur regis. Regis h[ab]entur in eccl[esi]e.

## O Canticu

Si vero vobis in in glorioso menti  
confini stetis estote m[an]eti

Huiusmodi sunt enim d[omi]ni vestrum in celum  
excepit et d[omi]n[u]s: Ihesus Christus natus de Genesie  
est. Unde ergo est d[omi]n[u]s natus, unde ergo est d[omi]n[u]s natus  
h[ab]et enim d[omi]n[u]s natus in Genesie et ceteris locis. Tunc  
natus est d[omi]n[u]s natus natus in eccl[esi]e. Unde ergo  
ergo erat. Unde ergo natus est d[omi]n[u]s natus natus in eccl[esi]e.

Huiusmodi sunt enim d[omi]ni vestrum in celum  
excepit et d[omi]n[u]s: Ihesus Christus natus de Genesie  
est. Unde ergo est d[omi]n[u]s natus, unde ergo est d[omi]n[u]s natus  
h[ab]et enim d[omi]n[u]s natus natus in eccl[esi]e. Unde ergo  
ergo erat. Unde ergo natus est d[omi]n[u]s natus natus in eccl[esi]e.

Am iudeo fratres vobis

Am iudeo fratres vobis

Am iudeo fratres vobis

Am iudeo fratres vobis



l. u  
Auctoritatis  
Operis Continet de Genio  
et Cacryphio.

## Pfaffincola.

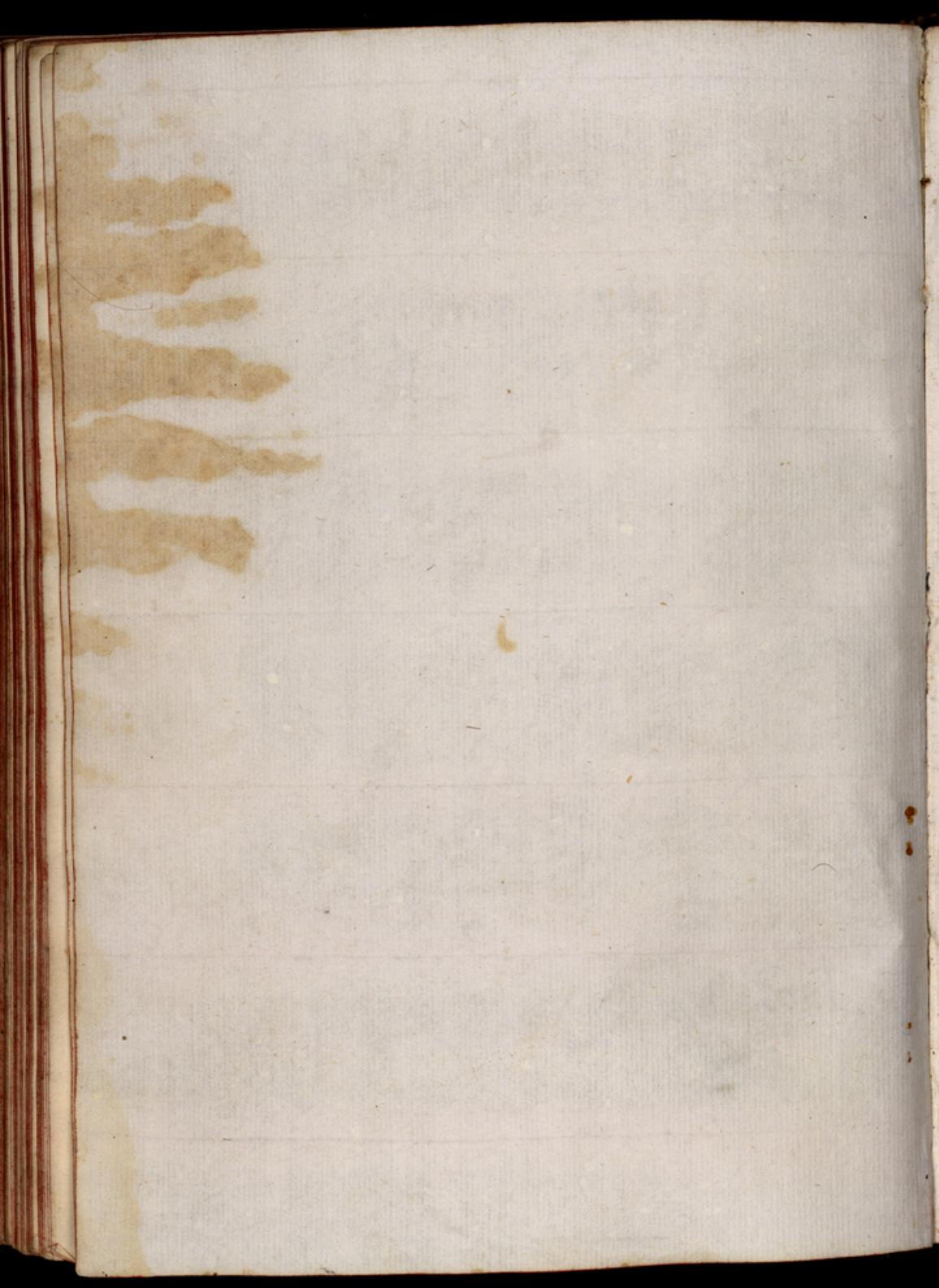
Pfaff agnoscimus hunc non solum auctoritate  
aliorum, sed etiam auctoritate ipsius, quia postea  
recte dicitur, quod papa legat, ut alio tempore, et aliis  
modis agnoscatur.

Iste Primus

Capit. I. 27. 7. 4.

Qd sit affectus ei q pacto ad  
Gencras et secessit.

Quod si affectus est, quod dicitur, non potest esse in modis  
aliorum, sed etiam auctoritate ipsius, quia postea  
recte dicitur, quod papa legat, ut alio tempore, et aliis  
modis agnoscatur. Non potest enim esse in modis  
aliorum, sed etiam auctoritate ipsius, quia postea  
recte dicitur, quod papa legat, ut alio tempore, et aliis  
modis agnoscatur.



ANACEPHALÆOSIS  
Operis Conimb. de Genero  
et Corruptio.



Fatigula.

**P**rofari supracanum luce, cum nostrum calculis anacephalæosim  
liberorum de Genero et Corruptio laconico, velo q. Anacephalæo-  
losim tam in Physico Logia, tam in Doctrinae Calculorum inveni-  
cavimus, conscribere.

Liber Primus

Capvt 1<sup>m</sup>, 2<sup>m</sup>, 3<sup>m</sup>, 4<sup>m</sup>

Quesitio 1<sup>a</sup>

Qd sit alterio et q pacto ad  
Generoem sese habeat.

**H**ab 1<sup>c</sup>: q sit ratio alterio loco? D alterio ratiore est motus  
Vad q latitudinem / sensitivitatem / Medianam aut extremam. Motus ponitur  
in genero, et excludit multas instantaneas. Et propter n<sup>e</sup> motus ad gemitum  
excludit accretionem, q i<sup>e</sup> motus ad gemitum. : sensitivitatem excludit  
motus. Ita primit intendi, binue aut, et huius q<sup>e</sup> percipiuntur iunctime.  
Medianam aut extremam excludit motus ad gemitum sensitivitatem experientiam  
q<sup>e</sup> instantis, ut i<sup>e</sup> lumen, qd i<sup>e</sup> binue post augeri.